

24. December, naar denne Dag er en Søndag. Lovforslaget gaar imidlertid noget videre, end Kontormedhjælperne har anmodet om. De har kun talt om Butikker; men det rigtigste vil vist være helt at ophæve Særreglerne, naar Juleaftensdag falder paa en Søndag, og gøre den almindelige Helligdagslov gældende for denne Dag; og dette gaar Lovforslaget ud paa at foreslaa som en almindelig Regel. Jeg haaber, dette skal vinde almindelig Tilslutning i det høje Ting, saaledes at Lovforslaget kan blive gennemført her i Rigsdagen saa hurtigt, at Loven kan komme til at gælde allerede i Aar.

Jeg maa i noget længere Tid lægge Beslag paa det høje Tings Opmærksomhed, naar jeg nu skal fremsætte *Forslag til Lov om Kommission, Handelsagentur og Handelsrejsende* samt *Forslag til Lov om Aftaler og andre Retshandeler paa Formuerettens Omraade*, idet jeg udbeder mig den højterære Formands Tilladelse til at omtale disse to Lovforslag under eet.

De to Lovforslag, jeg herved har den Ære at fremsætte for det høje Ting, er ligesom Forslag til Lov om Køb paa Afbetaling, der er fremsat i Folketinget af mig i Dag, Led i det allerede for en længere Aarrække siden paabegyndte Samarbejde mellem de tre nordiske Lande med det Maal for Øje at tilvejebringe ensartede Lovregler paa Omraader, hvor saadanne synes naturlige og formaalstjenlige.

Dette Samarbejde har for en væsentlig Del sit Udspring i de nordiske Juristmøder, der siden Begyndelsen af 70erne med kortere eller længere Mellemrum har været afholdte i de tre Lande. Paa disse Møder, hvori højt ansete Jurister fra hele Norden deltog, drøftedes en Række Emner, indenfor hvilke der var Mulighed for fælles Lovregler, og det senere prøvede Samarbejde om en Række Love særlig af handelsretlig Karakter har faaet mangen en sund Impuls fra disse Møder.

Som den første større Lov, der er fælles for de skandinaviske Lande, skal jeg nævne *Vekselloven*, senere fulgte bl. a. *Firmaloven*, *Soloven* og *Checkloven*, og nu sidst ogsaa *Købeloven*. Omtrent ved Aarhundredskiftet kom der Planer frem om en *Kodifikation* af de skandinaviske Lovregler paa Formuerettens Omraade. Æren for denne Tanke skyldes først og fremmest Professor *Julius Lassen*, der ved Københavns Universitets Reformationsfest i 1899 holdt et Foredrag herom. Tanken blev optaget fra svensk Side, og i 1901 udgik der fra den svenske Regering Indbydelse til de danske og norske Regeringer om Optagelse

af et Samarbejde paa Obligationsrettens Omraade. Den danske Regering efterkom med Glæde Indbydelsen, og ved kgl. Resolution af 28. Juni 1901 nedsattes en Kommission med det Hverv, under Samarbejde med tilsvarende Kommissioner for Sverige og Norge, at fremsætte Forslag til Forandringer i Lovgivningen med Hensyn til visse Dele af Obligationsretten, navnlig Reglerne om Køb og Bytte af Løssøre og i Forbindelse dermed de almindelige Grundsætninger for Afslutning af Retshandeler. Det første Resultat af dette Samarbejde blev Loven om Køb af 6. April 1906 og hertil svarende Love for Sveriges og Norges Vedkommende.

Efter at Kommissionens Arbejde havde hvilet i nogle Aar, fremkom der i 1909 fra den svenske Regering Forslag om en Genoptagelse af Samarbejdet. Forslaget vandt de to andre Regeringers Bifald. Den tidligere nedsatte danske Kommission blev rekonstrueret ved kgl. Kommissorium af 4. Juli 1910 og i de følgende Aar udarbejdede Kommissionen under Samvirken med lignende norske og svenske Kommissioner foruden det førnævnte Lovforslag om Køb paa Afbetaling de to her fremsatte Forslag om Kommission, Handelsagentur og Handelsrejsende og om Aftaler og andre Retshandeler paa Formuerettens Omraade. Begge disse Forslag fremsættes uforandret i den Skikkelse, hvori de er modtagne fra den danske Kommission.

Af disse 2 Forslag slutter særlig Forslaget om Kommission, Handelsagenter og Handelsrejsende sig nøje til Loven om Køb. Som Følge af, at Emnerne er saa nær beslægtede, er flere af Forslagets Bestemmelser i det væsentlige Gengivelser af Købelovens Regler. Paa nogle Punkter har man endog kunnet nøjes med at henvise til Købeloven, dette gælder saaledes Undersøgelses- og Reklamationspligten. Ligesom Købeloven fremhæver nærværende Forslag straks i Begyndelsen, at dets Bestemmelser kun kommer til Anvendelse, for saa vidt ikke andet følger af Aftale eller af Handelsbrug eller anden Sædvane. Dets Bestemmelser er altsaa, dog med ganske faa Undtagelser, deklaratoriske.

I alt væsentligt fastslaar Forslaget kun, hvad der allerede er gældende Ret, saaledes som denne er udviklet gennem Videnskaben og Domstolenes Afgørelser, altsaa i Retspraksis. Paa nogle Punkter er dog nye Retsregler indførte, ligesom Forslaget løser en Række Tvivlsspørgsmaal. Der er i størst muligt Omfang taget Hensyn til den almindelige handelsmæssige Opfattelse og raadende Handelsbrug i de nordiske Lande,